

УДК 616-083:614

STUDY OF THE DISCIPLINE "MEDICAL CHEMISTRY" BY THE STUDENTS OF THE SPECIALTY "NURSING" IN THE CONDITIONS OF THE BOLOGNA SYSTEM AT THE PROFESSIONAL COLLEGE OF BSMU
ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «МЕДИЧНА ХІМІЯ» СТУДЕНТАМИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «МЕДСЕСТРИНСТВО» В УМОВАХ БОЛОНСЬКОЇ СИСТЕМИ У ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ БДМУ

Kropelnytska Yu. V.

assistant

Velyka A. Ya.

c.b.s., assistant

Bukovinian State Medical University,

Chernivtsi, sq. Teatralna 2, 58000

***Анотація.** Авторами статті розкриваються основні моменти викладання дисципліни «Медична хімія» студентам фахового коледжу БДМУ спеціальності «Медсестринство» в умовах Болонської кредитно-модульної системи навчання.*

***Ключові слова:** Болонська кредитно-модульна система, молодший бакалавр, медсестринство, медична хімія*

Вступ.

Сучасна система вищої освіти в країні є важливою сферою розвитку суспільства, яка привертає до себе надзвичайно велику увагу і зазнає критики в контексті тенденцій розвитку світових освітніх систем, у тому числі європейських. Як показали результати багатьох досліджень, проведених в цій галузі, саме вища освіта забезпечує формування потенціалу особистості та розвиток аналітичних навичок, тобто в майбутньому для держави і особистості все більшу роль буде відігравати рівень освіти, обсяг і ступінь використання знань. В Україні в умовах Болонської кредитно-модульної системи вища освіта характеризується самопізнанням та самовдосконаленням, що є особливо актуальним при підготовці конкурентоспроможних спеціалістів. Ці якості спеціаліста стають головними цілями та орієнтирами для побудови сучасної системи вищої освіти, яка б сприяла створенню знань, доступ до них, управління ними, їх розповсюдження і контроль їх засвоєння [1, 2]. Наявна система навчання і контролю знань студентів не повною мірою відповідає цим вимогам і не дає змоги організувати навчальний процес таким чином, щоб студент намагався працювати самостійно і систематично. Як показав багаторічний педагогічний досвід ця система підготовки фахівців, особливо в медичній галузі, спрямована на масовість і передбачає вивчення за короткий термін значної кількості предметів і оволодіння великим обсягом інформації, що пов'язане зі значним психологічним навантаженням та суб'єктивністю в оцінюванні знань. Враховуючи це, впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу за стандартами ECTS є дуже важливою в умовах конкуренції на світовому ринку праці та інноваційного розвитку суспільства [3].

Основна частина.

У фаховому коледжі Буковинського державного медичного університету з 2021 року проводиться підготовка молодших бакалаврів спеціальності «Медсестринство» за кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Студенти даної спеціальності першого року підготовки вивчають предмет «Медична хімія» відповідно до навчальної програми, розробленої викладачами коледжу.

Медична хімія є нормативною дисципліною, що закладає основи для ґрунтовного засвоєння слухачами закладів передвищої освіти дисциплін медичного профілю, а саме біологічної хімії, нормальної фізіології, цитології та інших, оскільки закладає підґрунтя вивчення хімічних перетворень речовин на молекулярному рівні в організмі людини. Крім фундаментальних теоретичних знань, дозволяє засвоїти необхідні фізико-хімічні методи дослідження, навички з володіння якими необхідні майбутнім медичним працівникам середньої ланки.

Відповідно до вимог кредитно-модульної системи навчання обсяг навчального часу на вивчення дисципліни «Медична хімія» визначено у кредитах – 4 кредити (120 годин), а зміст навчальної програми структуровано на три модулі «Біонеорганічна хімія», «Фізико-колоїдна хімія» та «Біоорганічна хімія».

Відповідно до стандартів вищої освіти при вивченні даної дисципліни забезпечується формування професійних і загальних компетентностей, рекомендованих у переліку проекту TUNING. Навчальний предмет «Медична хімія» забезпечує набуття студентами наступних компетентностей:

- *інтегральні*: здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

- *загальні*:

1. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.
3. Здатність до здійснення саморегуляції та ведення здорового способу життя, здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
4. Здатність до вибору стратегії спілкування; здатність працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії.
5. Здатність спілкуватися рідною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись другою мовою.
6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим.
8. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
9. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
10. Здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо.
11. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

- спеціальні (фахові, предметні): здатність здійснювати лабораторні та інструментальні дослідження, оцінювати їх результати.

В процесі вивчення медичної хімії досягаються такі інтегративні кінцеві програмні результати:

1. Розуміння застосованих методик та методів аналізу проектування і дослідження, а також їх обмежень відповідно до спеціалізації
2. Здатність аналізувати і оцінювати хімічні процеси, обирати і застосовувати придатні типові аналітичні, розрахункові та експериментальні методи, інтерпретувати результати досліджень
3. Практичні навички вирішення складних завдань реалізації хіміко-біологічних проектів і проведення досліджень відповідно до спеціалізації.
4. Здатність збирати, інтерпретувати відповідні дані і аналізувати складності в межах спеціалізації для донесення суджень, що висвітлюють соціальні та етичні проблеми.
5. Розуміння прагнення до збереження навколишнього середовища.
6. Здатність демонструвати сучасний рівень знань профільних питань з медичної хімії стосовно вирішення проблем медицини.
7. Здатність демонструвати, розуміти і оцінювати фізико-хімічні (лабораторні та інструментальні) дослідження біологічних систем організму та зовнішнього середовища людини.
8. Здатність аналізувати та інтерпретувати фізико-хімічні процеси, що мають місце в організмі людини.
9. Здатність зіставляти фундаментальні явища хімії принципам медицини і розробляти компоненти і процеси клінічних досліджень виходячи з цих принципів.

Видами навчальних занять згідно з навчальним планом є: лекції, практичні заняття, а також особливого значення набула самостійна робота студентів. При вивченні медичної хімії студентам пропонується виконувати самостійну роботу у вигляді підготовки мультимедійних проектів у програмі Power Point. Це дає можливість покращити рівень знань студентів, а також забезпечити формування навичок самоосвіти та самопізнання.

Виконання студентом індивідуальних завдань не тільки дає змогу підвищити оцінку за дисципліну, але й сприяє розвитку творчого мислення, підвищенню загальнонаукового рівня й виробленню навичок дослідницької діяльності.

Кредитно – модульна система навчання передбачає рейтингову систему оцінювання успішності студентів, яка є невід'ємною складовою модульної технології навчання. Вона формується на засадах поетапного контролю та накопичення рейтингових балів за різноманітну навчальну діяльність студента за певний період навчання. Рейтингова система оцінювання впроваджується з метою стимулювання і самоорганізації систематичної навчальної діяльності студентів, забезпечення об'єктивності та прозорості в оцінюванні знань, посилення мотиваційного компоненту, сприяння ініціативи зі сторони студента.

Оцінка за модуль визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового модульного контролю (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисциплін. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати при вивченні кожного модулю, становить 200, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 120 балів (60%), за результатами підсумкового модульного контролю – 80 балів (40%). Таким чином обирається співвідношення між результатами оцінювання поточної навчальної діяльності і підсумкового модульного контролю 60% до 40%.

Для оцінювання навчальної діяльності студентів програмою передбачені різні форми контролю, такі як опитування (фронтальне та індивідуальне), рішення тестових завдань та ситуаційних задач.

Висновки.

Медичний працівник середньої ланки нині є партнером лікаря, що виконує багато самостійних функцій. Знання та компетентності, що здобуваються студентами-першокурсниками спеціальності «Медсестринство» при вивченні медичної хімії, є важливими не тільки для забезпечення процесів самопізнання, але й для підготовки грамотного, конкурентоздатного фахівця [4].

Список використаної літератури

1. В. Бондар, В. Золотоверх. Інтерпретація еволюції спеціальної освіти: зародження, становлення та розвиток // Бондар В., Золотоверх В. –К. :Ін-т спец. педагогіки АПН України., 2003. – 14 с.

2. зародження, становлення та розвиток // Бондар В., Золотоверх В. – К. : Ін-т спец.

3. педагогіки АПН України., 2003. – 14 с.

2. Бойчук І. Особливості викладання органічної хімії в умовах кредитно-модульної системи навчання /І. Бойчук, Л. Зубрицька // Освіта. Технікуми, коледжі. – Київ, 2007. – № 2. – С. 9–11.

3. Бабич М. Я. Формування професійних якостей майбутнього молодшого медичного спеціаліста як психологічна проблема / М. Я. Бабич // Актуальні питання теорії та практики психолого-педагогічної підготовки фахівців за соціономічним профілем: матеріали наук.-практ. конф. – Хмельницький : ХНУ, 2011. – С. 102–103.

4. Особливості професійної підготовки медичних сестер на сучасному етапі / Інна Криницька, Марія Марущак, Іван Кліщ // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. – Березень, 2018. – С. 84-86.

***Annotation.** The authors of the article reveal the main moments of the discipline "Medical Chemistry" teaching to students of the professional college of BSMU specialty "Nursing" in the conditions of the Bologna credit-module system of education.*

Key words: the Bologna credit-module system, junior bachelor, nursing, medical chemistry.

Стаття відправлена: 31.08.2022

© Кропельницька Ю. В.